

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκυκλιζόμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932—

ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟY : Ἑτησία δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟY : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50,
Ἀμερικῆς δολλάρια 3 — Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἑλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξέμνητοι καὶ Τρίμνητοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδέποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 42ος

Ἀθήναι, 30 Νοεμβρίου 1935

Ἔτος 57ον.—Ἀριθ. 53

Ἡ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΦΑΚΙΡΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ΕΥΔΟΧΙΕ DUPUIS

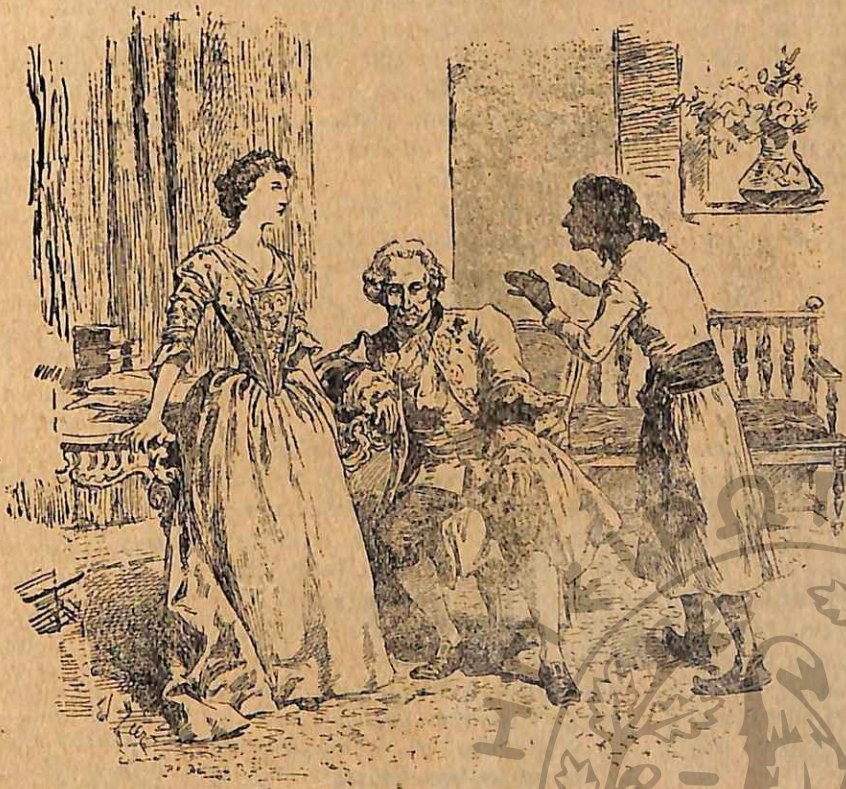
— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος —

— Δὲν θὰ μᾶς χρησίμευε σὲ τίποτε, τὴν ἔκοψε ὁ Ντυπλεῖξ μὲ σοβαρὸ τό-
νο. Καὶ τοὺς θησαυροὺς τῆς Γολκόν-
δης ἂν εἶχα στὴ διάθεσή μου δὲν θὰ
δοκίμαζα νὰ κάνω
αὐτὸ πού μὲ συμ-
βουλεύεις. Νὰ ἀντι-
ταχθῶ στὶς διαταγὰς
πού ἔλαβα καὶ νὰ
σηκώσω τὴ σημαία
τῆς ἀνταρσίας; Ὁ-
χι τὸ εἶπα καὶ τὸ ἐ-
παναλαμβάνω: ἡ θέ-
ληση τοῦ βασιλέως
εἶναι γιὰ μένα ἱερή.
Σήμερα κιόλας θὰ
κάνω γνωστὴ τὴν ἀ-
νάκλησή μου στὸν
Μπυσσὺ καὶ τὸν διο-
ρισμὸ τοῦ Γκοντεῖ
στὴ θέση μου. Μό-
λις κανονίσω τὶς
διοικητικὰς ὑποθέ-
σεις καὶ παραδώσω
τὸ ταμεῖο στὸν διά-
δοχό μου, καὶ μαζέ-
ψω λίγα χρήματα
γιὰ τὸ ταξίδι μου,
θὰ φύγω ἀμέσως ἀπ'
ἐδῶ.

— Νονέ μου, πα-
τέρα μου, ἐμένα δὲν
θὰ μ' ἀφήσετε ἐδω-
πέρα! ἔκανε ὁ Ντάρ-
λι μὲ πάθος

Ὁ νεαρὸς Ἰνδὸς εἶχε παρακολου-
θήσει στυγνὸς καὶ ἀμίλητος τὴ συνο-
μιλία αὐτῇ, καὶ εἶδε νὰ σωριάζεται
σ' ἐρείπια δλόκληρη ἡ κολοσσιαία
αὐτοκρατορία, πού λίγη καλὴ θέλη-
ση ἀπὸ μέρους τῆς Ἑταιρίας καὶ τῶν
κυβερνητῶν τοῦ τόπου θὰ τὴν στε-
ρέωνε ἴσως γιὰ πάντα.

Τώρα περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη
φορὰ ἀντιλαμβάνοταν τί εἶχε χάσει
δταν ἄφησε νὰ τοῦ κλέψουν τὸ κομ-
ποδῖ. Παρ' ὅλα ὅσα ἔλεγε ὁ νονός
του, ποῖός ξέρεῖ ἂν. ἔχοντας στὰ χέ-

— Νονέ μου, πατέρα μου, ἐμένα δὲν θὰ μ' ἀφήσετε! εἶπε ὁ Ντάρλι.
(Σελ. 613, στ. α')

ρια αὐτὴ τὴν κολοσσιαία περιου-
σία δὲν θὰ ἐπιχειροῦσε νὰ κάνῃ κάτι
γιὰ νὰ σώσῃ τὴν κατάστασι;

Σ' αὐτὸ ὅμως γελιόταν.

Ὅσοι ἐλπίδες ἐπιτυχίας καὶ ἂν εἶ-
χε, ὁ Ντυπλεῖξ, ὅπως ἐδήλωσε, ἦ-
ταν πιστὸς καὶ ἀφοσιωμένος στὸν βα-
σιλέα του καὶ ποτὲ δὲν θ' ἀποφάσιζε

νὰ παρακούσῃ τὶς διαταγὰς του καὶ
νὰ ρίξῃ τὴν πατρίδα του σ' ἓναν κα-
ταστρεπτικὸ ἐμφύλιον πόλεμο. Ἡ ὑ-
ποταγή του τοῦ στοίχιζε σκληρότατα
ἦταν ὅμως εὐκρινὴς καὶ ἀπόλυτη.

Υστερὰ ἀπὸ δυὸ μῆνες ὁ Ντυ-
πλεῖξ, ἡ πριγκίπισσα Ἰωάννα, ἡ κό-
ρη τῆς ἡ μικρούλα Ἀδγὴ καὶ μερικοὶ
ὑπηρέτες ἐπιβιβάσθηκαν στὸ πλοῖο
πού ἐμελλε νὰ τοὺς
φέρῃ στὴ Γαλλία.

Με πολὺ μεγάλη
δυσκολία κατόρθωσε
ὁ μικρὸς Κατρουὰ νὰ
πείσῃ τοὺς θετούς
του γονεῖς νὰ τὸν
πάρουν μαζί τους.
Στὴν ἀρχὴ ὁ Ντυ-
πλεῖξ καὶ ἡ πριγκί-
πισσα Ἰωάννα δὲν ἤ-
θελαν οὔτε νὰ συζη-
τήσουν κανὴν μιὰ τέ-
τοια παράκληση.

— Μαζί μου δὲν
θὰ ἔχῃς κανένα μέλ-
λον, ἔλεγε ὁ Διοικη-
τής, — καὶ φτωχὸς
εἶμαι καὶ καμμιά δύ-
ναμη δὲν ἔχω πιά.
Ἀπὸ τὰ δέκα ἢ δώ-
δεκα ἑκατομμύρια
πού ἀποτελοῦσαν
τὴν περιουσία μου
δταν ἦρθα ἐδῶ στὸ
Ποντισεύρι, δὲν μοῦ
μένει πιά οὔτε μιὰ
δεκάρα. Ὅλα τὰ ξό-
δεψα γιὰ νὰ ἐξυπη-
ρετήσω τὴν πατρίδα
μου. Θὰ τὰ εἰσπρά-

ξω ἄραγε ποτὲ μοῦ αὐτὰ τὰ χρήμα-
τα; Πολὺ ἀμφιβάλλω.

Ἐντωμεταξὺ θὰ ἀναγκασθῶ νὰ
ζητήσω ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἄθλιο τὸν
Γκοντεῖ μερικὰ χρήματα γιὰ τὸ τα-
ξίδι μας. Καὶ αὐτὸ εἶναι πού μοῦ κο-
στίζει περισσότερο ἀπ' ὅλα.

— Γιατί νὰ ζητήσετε χρήματα ἀπὸ

τόν κύριο Γκοντέε; ρώτησε ο Ντάρλι. Μου μένουν ακόμη οκτώ μαργαριτάρια. «Η πριγκίπισσα είπε ότι κάθε ένα αξίζει το λιγώτερο πενήντα χιλιάδες. Λοιπόν...»

— Παιδί μου καλό, δεν θέλω να σου στερήσω τη μικρή σου περιουσία...

— «Ω πατέρα μου, ω νονέ μου! Θα είναι τόσο μεγάλη ευχαρίστηση για μένα να μπορέσω να σ'αξάνω αυτή τη μικρή εκδόουληση!»

— Μα αν σου παρουσιαζόταν καμιά φορά ή ευκαιρία να κερδίσεις το θρόνο σου;

— Να μου παρουσιασθή ευκαιρία, όταν σεις δεν θα είσθε πιά εδώ; απάντησε ο Ντάρλι με φωνή που την έπνιγαν τα δάκρυα.

«Ο Ντυπλεϊζ κούνησε το κεφάλι του σαν να έδειχνε ότι καταλάβαινε πολύ καλά τις σκέψεις του άναδελφισμού του.

— «Όχι, νονέ μου, δεν έχω τη φιλοδοξία να ανέβω στο θρόνο. Το μόνο που ζητώ από σ'αξάνω είναι να μου επιτρέψετε να έρθω μαζί σας και μαζί με την πριγκίπισσα Ιωάννα στη Γαλλία και να είμαι ο πιστός και αφοσιωμένος γιός σας. Θα είσαστε περιτοισμένοι από έχθρους. Θα σ'αξάνω χρειάζεται να έχετε κοντά σας κάποιον, που ή μόνη του ευτυχία θα είναι να σ'αξάνω δείχνει την αγάπη του και την αφοσίωσή σου.

— Τότε λοιπόν έλα, είπε ο Ντυπλεϊζ.

Στις 12 Οκτωβρίου του 1754 ο Ντυπλεϊζ έπιβιβαζόταν στο πλοίο και έφευγε για τη Γαλλία, εγκαταλείποντας τη χώρα όπου είχε περάσει τα περισσότερα χρόνια της ζωής του και που ενώ αυτός όνειρευόταν να την προσφέρει στη Γαλλία, ή αδράνεια και ή κουταμάρα των Υπουργών του Λουδοβίκου ΙΕ' την έκαναν να πέσει στα χέρια της Αγγλίας. Οι ανώτεροι αξιωματικοί και οι υπάλληλοι της Εταιρείας τον συνόδευσαν ως το καράβι, που τον περίμενε με σηκωμένα τα πανιά. Όλοι ένοιωθαν πώς με την αναχώρηση του Ντυπλεϊζ ήταν ή ίδια ή Γαλλία που τους άφηνε.

— Τι σκέψεις κάνει ο Γάλλος βασιλιάς; έλεγαν οι Ναβάβ. Έμεις βασιζόμαστε στην υποστήριξη του και αυτός τώρα μάς εγκαταλείπει.

Τέσσερες ή πέντε μήνες αργότερα —τα ταξίδια βαστούσαν πολύν καιρό την εποχή εκείνη— ο Ντυπλεϊζ αποβιβαζόταν στο Λοριάν και ο κόσμος που είχε μάθει τα λαμπρά του κατορθώματα και εκτιμήσει τις υπηρεσίες που είχε προσφέρει στην πα-

τρίδα του, του έκανε θριαμβευτική υποδοχή. Σαν θριαμβευτή τον δέχθηκαν επίσης κι' απ' όλα τα μέρη που πέρασε πηγαινόντας από το Λοριάν στο Παρίσι, και για μία στιγμή ο «Μεγάλος λευκός Ναβάβ» ένόμισε ότι υπήρχε κάποια ελπίδα να ξαναγυρίσει πάλιν στις Ινδίες και να συνεχίσει το έργο που του διέκοψαν τόσο απότομα.

Επίσης και στο Παρίσι όταν έφτασε τον δέχτηκαν στην Αδλή με μεγάλες τιμές, και του έλεγαν ένα σωρό κολακείες. Σε λίγο όμως έπεσαν τα προσώπια, και τον κατηγορήσαν με τις πιο ποταπές συκοφαντίες. Ο δυστυχισμένος ο Ντυπλεϊζ είχε θυσιάσει ολόκληρη την περιουσία του, περισσότερα από δώδεκα εκατομμύρια, ξεδεύοντάς την για να όπλιση τους στρατιώτες που μάχονταν για την αποικιακή δόξα της Γαλλίας και για να αποκτήση την φίλια των Ινδών Ναβάβ, που συνέφερε να είναι φίλοι και σύμμαχοι της πατρίδας του. Μάταια όμως τώρα ζητούσε να του δώσουν πίσω τα χρήματά του. Έγκαταλειμμένος σιγά-σιγά απ' όλους τους παλιούς του φίλους, βυθισμένος στην πιο απόλυτη ένδεια, πέθανε ύστερα από λίγα χρόνια, έρημος και άγνοημένος, αυτός που είχε θυσιάσει όλη του τη ζωή για το μεγαλείο της Γαλλίας.

Η πριγκίπισσα Ιωάννα, ή πιστή του και αφοσιωμένη γυναίκα δεν πρόλαβε να ιδή τον θάνατό του. Είχε κατεβεί πριν απ' αυτόν στον τάφο, εξορκίζοντάς τον ως την τελευταία της στιγμή να μην εγκαταλείψη τον άγωνά ως που να του αναγνωρίσουν το δικιο του.

Το δικιο όμως του Ντυπλεϊζ άργησε πολύ να αναγνωρισθή, κι' όταν αναγνωρίσθηκε δεν ώφελοσε πιά σε τίποτε. Μόλις κατά τα τελευταία χρόνια άρχισαν στη Γαλλία να καταλαβαίνουν την μεγαλοφυΐα του Ντυπλεϊζ και να όμολογούν το μεγάλο σφάλμα που έκανε τότε ή γαλλική κυβέρνηση έμποδίζοντάς τον να τελειώσει το μεγαλειώδες έργο του.

Εκείνοι που τον κατάλαβαν και τον εξέτιμησαν περισσότερο είναι οι παλιοί του έχθροι οι «Αγγλοι, που πολύ πιά πριν από τους συμπατριώτες του αντίληφθηκαν τί σπουδαίες πολιτικές και διοικητικές ικανότητες είχε ο Ντυπλεϊζ. Ένας «Αγγλος ιστορικός έγραφε: «Αν ο Ντυπλεϊζ έμενε δυο χρόνια ακόμη στις Ινδίες, θα είχε στερεώσει για πάντα στη χώρα αυτή την επικυριαρχία της Γαλλίας».

Και ένας άλλος: «Αν ο Ντυπλεϊζ

ήταν «Αγγλος, σήμερα το άγαλμα του θα βρισκόταν στημένο σε μία από τις κεντρικότερες πλατείες του Λονδίνου».

Και στο Λονδίνο δεν βρίσκεται δυστυχώς στημένο το άγαλμα του μεγάλου αυτό του Γάλλου. Οι «Αγγλοι όμως από ευγνωμοσύνη σ' αυτόν, που πρώτος άνοιξε την αυτοκρατορία των Ινδιών στους Ευρωπαίους, του έστησαν τον ανδριάντα του στην είσοδο του λιμανιού του Ποντιφέρου, της αγαπημένης του πρωτεύουσας, που σήμερα είναι άποικία άγγλική.

Ο Ντάρλι φάνηκε ο πιο άφοσιωμένος και τρυφερός γιός στους θετούς γονείς του και ήταν ή μόνη τους παρηγοριά στα χρόνια της δυστυχίας. Ο Ντυπλεϊζ είχε φροντίσει και τον έβαλε στη στρατιωτική σχολή για να μάθη την στρατιωτική τέχνη. Και έτσι ο μικρός Κατρυά ήταν μεγάλωσε έγινε ένας λαμπρός και γενναίος αξιωματικός, και πολέμησε για την δόξα της θετής του πατρίδας. Αν καμιά φορά πέρασαν από το κεφάλι του τίποτε φιλόδοξες ιδέες, αν που και που άναθυμιάταν ποικανού ήταν γιός και ποιόν θρόνο μπορούσε να διεκδικήσει, δεν έκανε ποτέ σε κανένα λόγο για τα όνειρά του. Κράτησε πιστά το λόγο που είχε δώσει στον έτοιμοθάνατο πατέρα του και ο κύριος και ή κυρία Ντυπλεϊζ ήταν οι μόνοι που είχαν μάθει, πώς ο θετός τους γιός, ο Ντάρλι που τον αγαπούσαν σαν αληθινά παιδιά τους, ήταν ο πρίγκιπας Αχμέτ, ο κληρονόμος του θρόνου του Δεκκάν, ο γιός του Μαχαργιά Ραχούν-Σίγκ.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΚΑΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΤΟΥ ΦΑΚΙΡΗ.

ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΟΝΟΣ ΚΑΙ ΛΕΟΝΤΗ

Κάποιος γάιδαρος σκεπάσθη μ' ένα λιονταριού τομάρι. Κι' όσοι τύχαιναν μπροστά του τον περνούσαν για λιοντάρι. Και κοπάδια και άνθρωποι «Αλλάξαν άμέσως δρόμο. Και τσακίζονταν να φύγουν Παγωμένοι από τον τρόμο. Μα οι ψεύτικες οι χάρες Σε ποιόν μένουν πέρα-πέρα; Κι' έπεσε και το τομάρι. Με τον πρώτο τρελλοαέρα. Εξέσκηπο καθώς τον είδαν. Καλογνώρισαν το φίλο. Κι' άρπαξαν ραβδιά μεγάλα. Και τον έστρωσαν στο ξύλο...

ΤΟΥΛΑ ΠΑΠΑΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΩΣ Η ΘΕΙΑ ΜΟΥ ΕΜΑΘΕ ΝΑ ΡΑΒΗ

Μιά μέρα ή θεία μου μου διηγήθηκε:

«Ήμουν έξη χρόνων, όταν παρακάλεσα τη μητέρα μου να μ' αφήση να ράψω.

— Είσαι ακόμα πολύ μικρή, είπε ή μητέρα. Δέ θα κατορθώσης τίποτε άλλο παρά να τρυπήσης τα δάχτυλά σου.

Μά εγώ δεν ήθελα νακούσω τίποτε. Η μητέρα τότε πήρε από το μπαούλο της ένα κομμάτι κόκκινο ύφασμα και μου το έδωκε. Έπειτα πέρασε κόκκινη κλωστή σε μία βελόνα και μου έδειξε πώς έπρεπε να την κρατώ.

Αρχισα να ράβω, μά δεν κατόρθωσα να κάνω ίσιες βελονιές. Η μιά ήταν χοντρή, ή άλλη έπεφτε πολύ στην άκρη κι' έκανε μιά τρύπα. Έπειτα έτρύπησα το δάχτυλό μου. Προσπαθούσα να μ'ην κλάψω, μά ή μητέρα μου είπε:

— Τι έχεις;

Αρχισα να κλαίω. Βλέποντας αυτό ή μητέρα μου είπε να πάω να παίξω.

Όταν πήγα να κοιμηθώ, έδλεπα βελονιές που χόρευαν έμπρός στα μάτια μου. Συλλογίζόμουν πώς να μάθω να ράβω καλά. Μου φαινόταν τόσο δύσκολο! Έλεγα: «Ποτέ δέ θα μάθω!» Και τώρα που μεγάλωσα, δέ μπορώ να θυμηθώ πώς έκανα για να μάθω. Όταν δίνω μαθήματα ραπτικής στο μικρό μου κορίτσι, άπορώ βλέποντας πώς δέν κατορθώνει να κρατήσει καλά τη βελόνα».

(Από τα «Παιδικά» του Λέοντος Τολστόϊ)

ΖΩΗ ΦΡΑΓΚΟΥ

ΠΛΑΤΙ ΣΤΟΝ ΑΔΕΡΦΟ, ΠΟΥ ΚΟΙΜΑΤΑΙ...

Σφάλησες τα μάτια σου, αδερφέ μου. Κι' έκοιμήθης, τα μεσάνυχτα, βαθιά.

Δέ θα σε ξυπνήσουν πιά λαλήματα, Μήτε θ' άντικρύσης πιά το φώς της [μέρας...

Δέ θ' ακούσης πιά ποτέ το βήμα μας, Δέ θ' ακούσουμε ποτέ πιά τη φωνή σου.

Σφάλησες τα μάτια σου, αδερφέ μου, Κι' έκοιμήθης, τα μεσάνυχτα, βαθιά.

Κρίμα! Είναι άνοιξη, αδερφέ μου, τώρα Κι' όλα γύρω σου χαρούμενα, τρελλά.

Πεταλούδες παρδαλές πετάνε, Τα λουλούδια καμαρώνουνε στις γλάστρες...

Τό γατάκι παίζει με το νήμα, Κι' ή κοτούλα σεργιανίζει τα μικρά της.

Μά εσύ σφάλησες τα μάτια πιά Κι' έκοιμήθης, και ποτέ δέ θα ξυπνήσης.

Κ. Π. ΛΕΥΚΑΙΤΗΣ

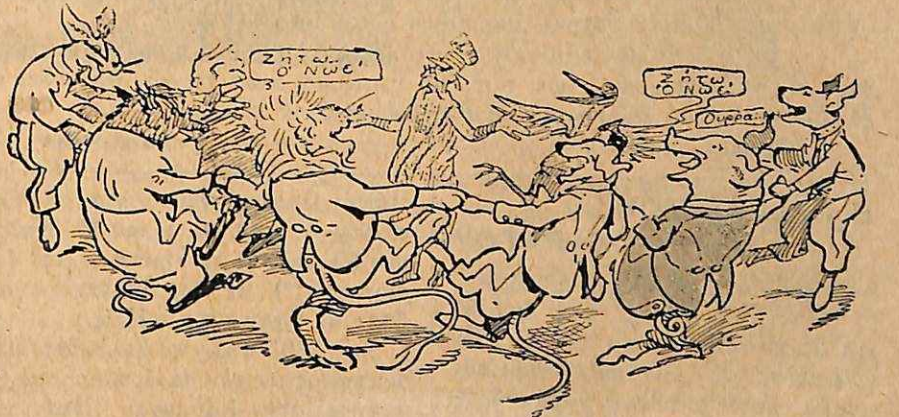

ΚΓ' — Το ούράνιο τόξο

Ο Κόρακας έφυγε με χαρά, μά δεν έγύοισε.

— Τί να έγινε αυτός; έλεγε ο Νώε. Μην πνίγηκε ο κακόμοιρος;... Δέν το πιστεύω, είπε ή «Αλεπού» έμένα μου φαίνεται πώς θα βοήκε στη στεριά πολλούς πνιγμένους, κι' επειδή του άρέσουν τα ψοφίμια, έκρινε περιττό να γυρίση στην Κιβωτό κι' έμεινε κεί για να τρώη όλοένα!

Δέν ήταν άπίθανο. Κι' ο Νώε αποφάσισε να στείλη την Περιστερά.

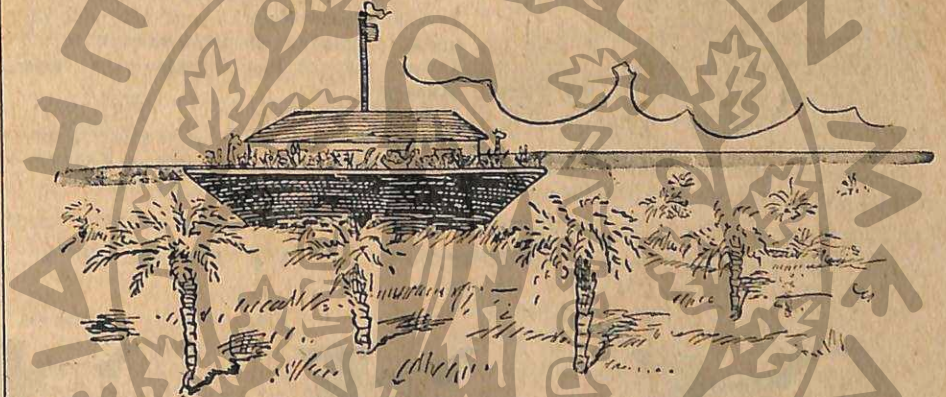

— Έχω πεποίθηση, της είπε, πώς εσύ θα γυρίσης.

Και πραγματικώς. Η Περιστερά γύρισε σε λίγη ώρα, κρατώντας στο στόμα της ένα κλωνοράκι από έλιά.

Της έκαμαν μεγάλη υποδοχή, γιατί κατάλαβαν άμέσως τί έσήμαινε το στεγνό εκείνο κλωνοράκι. «Άλλωστε τους τότε κι' ή ίδια:

— Δέν το βοήκα να πλέη στα νερά. Το έκοψα από το δέντρο του στη

στεριά που φαίνεται αντίκρου. Κι' είναι στεριά μεγάλη, έχει δέντρα πολλά, θα φτάσουμε σε λίγο και θα βγούμε όλοι!

Κόντεψαν να τρελαθούν απ' τη χαρά τους τα ζώα. Πιάστηκαν άμέσως κι' άρχισαν να χορεύουν πηδηχτά και να φωνάζουν:

— Ζήτω ο Νώε!... Ζήτω ο Νώε!... Ουορά! ουορά!... ουορά!...

Τό μεγάλο ταξίδι τελείωσε. Λίγο ακόμα και άάφταναν στη στεριά εκείνη, που την έβλεπαν τώρα πιο καθαρά και ξεχώριζαν μάλιστα πάνω της και τα δέντρα.

Κατά το μεσημέρι, ή Κιβωτός άραξε μιά χαρά. Η στεριά ήταν όρη-

πέδιο πάνω σ' ένα πανύψηλο βουνό της 'Ασίας πού τὸ ἔλεγαν 'Αραράτ. Μὰ τὰ νερά τὸ σκέπαζαν ἀκόμα ὅλο κι' ἡ κορφή του ἐκείνη φαινόταν σάν ἓνα μικρὸ νησί στὴ μέση μιᾶς ἀπέραντης θάλασσας.

Μὲ τάξη, μὲ ἡσυχία, τὰ ζῶα ὅλα βγήκαν ἀπὸ τὴν Κιβωτό, καὶ τελευταῖος ὁ Νῶε μὲ τὴν οἰκογένειά του.

— Τώρα, εἶπε, πρέπει νὰ εὐχαριστήσουμε τὸ Θεὸ πού μᾶς ἔσωσε. Θὰ τοῦ προσφέρουμε θυσία. Σήμ! Χάμ! 'Ιάφεθ! Μαζέψτετε γρήγορα ξύλα κι' ἀνάψτε φωτιά!

Μόλις ἀκούσαν αὐτὰ τὰ λόγια, ὅλα τὰ ζῶα χάθηκαν. Τὰ τετράποδα τῶβαλαν στὰ πόδια καὶ τὰ πουλιὰ πέταξαν ὅσο μακρύτερα μπορούσαν. Γιατὶ φοβήθηκαν μὴν ἔλιαν κανένα ὁ Νῶε νὰ τὸ θυσιάσῃ.

Ἀλλὰ ὄχι, δὲν εἶχε τέτοιο σκοπὸ. Τὰ ζῶα τῆς Κιβωτοῦ ἦταν πολὺ τιμα, γιατί αὐτὰ θὰ γεννοῦσαν ἄλλα καὶ θὰ γέμιζε πάλι ἡ γῆ. Ὅποιο καὶ νὰ ἐθυσίαζε, ἢ ἀρσενικὸ ἢ θηλυκὸ, θὰ χαλοῦσε ἓνα ζευγάρι κι' ἓνα εἶδος θὰ χανόταν. Αὐτὸ δὲν τὸ ᾔθελε ὁ Θεός, πού τὸν εἶχε προστάξει νὰ πάρῃ ἓνα ζευγάρι ἀπ' ὅλα τὰ εἶδη τῶν ζώων. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ θυσία ἔπρεπε νὰ γίνῃ, ὁ Νῶε ἔσπρεξε στὴ φωτιά τὰ τελευταῖα παστὰ κρέατα πού βροῖσκονταν ἀκόμα στὴν Κιβωτό. Ἐτσι μιὰ δυνατὴ τσίχνα ἀνέβηκε στὸν οὐρανό, ὁ Θεὸς εὐχαιοσιτῆθηκε πολὺ, κι' ἀμέσως ἀνῆκε σάν πυροτέχνημα ἓνα τεράστιο οὐράνιο τόξο.

Ὁ Νῶε κατάλαβε πὼς αὐτὸ ἦταν σπουδαῖο σημάδι κι' ἔπεσε χάμω γονατιστός. Τότε ἀκούστηκε ἀπὸ πάνω ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ:

— Δὲν θὲ νὰ ξανακάμω πιά κατακλυσμὸ! Οἱ κακοὶ ἄνθρωποι ἔλειψαν. Οἱ ἀπόγονοί σου, Νῶε, πού θὰ γεμίσουν πάλι τὴ γῆ, θὰ εἶναι καλοὶ ἄνθρωποι καὶ θὰ κάνουν τὸ θέλημά μου.

(Τέλος)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΥ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος —

Ὁ κ. Ναννοῦτσος, πού ἔπειτα, γιὰ τίς φιλολογικὲς του ἐργασίες, ἔγινε μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῆς Crusca (1). ἦταν ἀντίθετα χαρακτήρας ἀνοιχτόκαρδος καὶ φαιδρός. Ἐγραφε στίχους καὶ μικρὰ σατυρικά ποιήματα μὲ πολὺ πνεῦμα. Μοῦ ἔδωσε στὴ σάτυρα παραγγέλματα, πού αἰσθανόμουν εὐχαρίστηση νὰ τὰ ἐκτελῶ ἀμέσως, προσπαθώντας νὰ φτιάσω μικρὰ ποιήματα. κατὰ μίμηση τῶν ἰδικῶν του. Μοῦ τὰ διόρθωνε. Τὸν παρακολούθησα καὶ σὲ μιὰ σειρά μαθημάτων ρητορικῆς.

Ἀργότερα ὑποχρεώθηκα νὰ φοιτήσω ἓναν ὁλόκληρο χειμῶνα στὸ

(1) Crusca—Περίφημη Φιλολογικὴ Ἐταιρεία στὴ Φλωρεντία τῆς Ἰταλίας.

Ἰόνιο Πανεπιστήμιο, γιὰ νὰ κούσω τὰ νομικὰ μαθήματα τοῦ Π. Καρούσου (2) καὶ τὰ μαθηματικὰ τοῦ Καραντινοῦ (3), μὲ ἴση ἀποτυχία, γιατί ἦταν ἀντίθετα στίς ὁρέξεις μου.

Στὰ 1833 ὁ κόντης Δελλαδέτσιμης, σύμφωνος μὲ τὸν πατέρα μου, μὲ ξαναπῆρε στὴν Κέρκυρα. Ἦταν τότε Γερουσιαστὴς καὶ μὲ χρησιμοποίησε γιὰ βοηθὸ στὴ Γραμματεία τῆς Γερουσίας, μὲ ἀμοιβὴ τριάντα κολοβάτα τὸ μῆνα.

Ἡ ζωὴ μου στὴ Γερουσία, σὲ διά-

(2) Πασχάλης Καρούσος (1789-1847). Γεννήθηκε στὴν Κεφαλληνία. Διάσημος νομικός. Διωρίσθηκε τὸ 1824 καθηγητὴς τοῦ ἀστικοῦ καὶ τοῦ Ρωμ. δικαίου στὴν Ἰόνιο Ἀκαδημία.

(3) Ἰωάννης Καραντινός (1784-1884). Ἀπὸ τὸ Κάστρο τῆς Κεφαλληνίας. Περὶφημος Μαθηματικός. Διωρίσθηκε Καθηγητὴς στὴν Ἰόνιο Ἀκαδημία τὸ 1825.

στημα δὲν ἔσω πόσους μῆνες, ἦταν εὐχάριστη: λίγη δουλειὰ καὶ πολλὰς διασκεδάσεις. Θέατρα, ἑορτές, γεύματα κ.τ.λ. κ.τ.λ., τέτοια ἦταν ἡ συγκεφαλαιώση αὐτῆς τῆς εὐτυχισμένης περιόδου. Θὰ θυμώμαι πάντα ἓναν πονηρὸν ξενοδόχο, πού μᾶς σερβίρισε μιὰ λαχανόπηττα, μὲ μοναδικὴ πιάτέλλα, γιὰ ἐξήντα σελίνια, τὰ ὅποια τοῦ εἶχαμε προκαταβάλει, γιὰ νὰ μᾶς ἐτοιμάσῃ ἓνα γεῦμα. Ἡμαστέ ἐξη φίλοι ὅλοι τῆς Γραμματείας τῆς Γερουσίας. Δὲν παραπονεθήκαμε δὲν τὸν ξαναενοχλήσαμε ὅμως ποτὲ πιά.

Τότε ἐγνώρισα στὴν Κέρκυρα τὸν ποιητὴ κόντε Σολωμό. Ἐπ' ἡγίαινα συχνὰ σπῆτι του καὶ τοῦ ὑπόβαλα τίς μικρές μου συνθέσεις πού εἶχε τὴν καλὸσύνῃ νὰκούῃ τὴν ἀνάνυσή τους καὶ ἀπάνω στίς ὁποῖες μοῦ ἔκανε πάντα ὠφέλιμες παρατηρήσεις. Ἐρχονταν ἐπίσης ἐκεῖ κι' ἄλλοι καὶ ὅλοι τοῦ διάβαζαν κάτι.

Μιὰ μέρα βρήκα ἓνα νέο, πού διάβαζε ἓνα ἔργο μικρῆς σημασίας, ἀπάνω στὸ ὁποῖο ὁ κόντης δὲν ἔκαμε παρατήρηση. Ὅταν ἐτελείωσε, τὸν ἐνθάρρυνε νὰ ἐξακολουθήσῃ κι' ὁ νέος ἔφυγε. Ἦρθε ἡ σειρά μου καὶ ἐπειδὴ ὁ κόντης μ' ἐφόρτωσε παρατηρήσεις, ἔχασα τὴν ὑπομονή καὶ παραπονέθηκα γι' αὐτό: «Ἵπομονή, μοῦ εἶπε, κίβω ἀπὸ τὴ σύνθεσή σου, γιατί κάτι βρῖσκα σ' αὐτὴν ἀκόμα: στὸν ἄλλον δὲν ἔβρισκα τίποτε νὰ φήσω καὶ γι' αὐτὸ δὲν ἔκοβα τίποτε». Ξαναγυρίζω στὴ Γερουσία. Ἐχαιρόμαστε λοιπὸν ἐκεῖ μιὰν εὐτυχισμένη ὑπαρξή, μέχρι τῆς ἡμέρας, πού ἦρθε στὸ νοῦ τῆς Ἐξοχότητάς του, τοῦ Λόρδου Nugent, Ἀρμοστὴ τότε, νὰ ταράξῃ τὴν εὐτυχία μας, διαλύοντας τὴ Βουλὴ. Τὸ ἔκαμε γιὰ νὰ διαγράψῃ ἀπὸ τὴ Γερουσία τὸν κόντε Δελλαδέτσιμα, ἐπειδὴ ἀπαιτοῦσε νὰ γίνῃ ἡ Ἐξοχότητά του τόσο φιλελεύθερη μέσ' στὴ Γερουσία, ὅσο ἦτανε μέσα στοὺς δρόμους. Ἡ ἀπαίτηση αὐτὴ τοῦ κόντε Δελλαδέτσιμα

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Πρώτες δοκιμές στὴ γραφομηχανή

στάθηκε μοιραία στὴν εὐτυχία μας. Μὴ θέλοντας νὰ ὑπηρετῶ πιά ἐκεῖ, ἀπ' ὅπου ἔφυγε ὁ θεὸς μου, ἐζήτησα καὶ ἐπέτυχα νὰ μὲ στείλουν στὴ Κεφαλληνία, ὡς εἰδικὸ γιὰ τὸ πρωτόκολλο τοῦ Εἰρηνοδικείου.

Ἀλλὰ ἂν στὴ Γερουσία ἦτανε ἡ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας, στὸ Δικαστήριο ὑπόφερνα ὕλικὸς καὶ ἠθικὸς: ἀνάπνεα ἐκεῖ μέσα ἓναν ἄερα νοσηρὸ, πού τὸν ἀφηναν χωρικοὶ κάκομοι. Ἐτσι ὕστερ' ἀπὸ ἓνα χρόνο περίπου ὑπηρεσία, χωρὶς τὴ θέλησή μου, ἔφυγα γιὰ τὸ Παρίσι, γιὰ νὰ προπαρασκευασθῶ ἐκεῖ εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ δικηγόρου.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΣ

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΜΙΑ ΝΕΑ ΠΟΙΗΤΡΙΑ

Ἀγαπητοί μου,

ΚΑΘΕ μέρα λαβαίνω βιβλία. Ὅποιος τυπώσῃ κάτι, παλιὸς ἢ νέος, θὰ μοῦ κάμῃ τὴν τιμὴ νὰ μοῦ τὸ χαρίσῃ. Νὰ πῶ καὶ τὴν εὐχαρίστηση: Ἐ, βέβαια! κι' ἡ τιμὴ αὐτὴ μιὰ εὐχαρίστηση εἶναι. Ἀλλὰ ὑπάρχει κι' ἄλλη, πολὺ μεγαλύτερη, πού ἐξαρτᾶται μόνο ἀπ' τὸ βιβλίο. Εἶναι ἡ εὐχαρίστηση, ἡ χαρά, πού μοῦ δίνει ἓνα καλὸ βιβλίο, ὅχι ὅταν τὸ λαβαίνω ὁῦρο, μὲ μιὰ κολακευτικὴ ἀφιέρωση, ἀλλὰ ὅταν τὸ διαβάζω. Κι' ὁμολογῶ πὼς αὐτὴ τὴν εὐχαρίστηση, αὐτὴ τὴν χαρά, δὲν τὴν ἔχω τόσο συχνά. Τὰ περισσότερα βιβλία εἶναι μέτρια ἢ ἀσήμαντα. Κάπου-κάπου μόνο, μέσα στὰ πολλά, ξεχωρίζει καὶ κανένα ὠραῖο βιβλίο, μὲ σημαντικὸ περιεχόμενο, εἴτε μυθιστόρημα, εἴτε συλλογὴ διηγημάτων, εἴτε λυρική... Καὶ πάλι ὁμολογῶ πὼς περισσότερὸ μὲ χαροποιεῖ ἓνα ὠραῖο βιβλίο νέου, πρωτόβγαλτου, ἀγνωστοῦ, παρὰ παλίου καὶ γνωστοῦ. Γιατὶ ἐκεῖνο μοῦ δίνει ἐλπίδες, ἐκεῖνο μοῦ δείχνει μιὰ πρόοδο, ἐκεῖνο μὲ κάνει νὰ βλέπω ἓνα καλύτερο μέλλον...

Μιὰ τέτοια χαρὰ ἐνοίωσα αὐτὲς τίς ἡμέρες πού ἔλαβα ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρεια ἓνα κομψὸ βιβλιαράκι μὲ ποιήματα. Τὸ ἔχει βγάλει ἐκεῖ ἓνα κορίτσι, ἓνα πολὺ νέο κι' ὁμορφοκορίτσι, ἀν κρίνω ἀπὸ τὴν καλλιτεχνικώτατη «αὐτοπροσωπογραφία» πού ἔχει μπροστά. Στὴν ἀρχὴ μοῦ γέννησε κάποια δυσπιστία. Πόσα νέα κορίτσια, συλλογίσθηκα, κι' ὁμορφα κι' ἄσχημα, γράφουν ποιήματα, μὰ πόσο λίγα εἶν' ἐκεῖνα πού γράφουν ποιήματα καλὰ! Τί νᾶταν αὐτὰ πού ἔγραψε καὶ τύπωσε ἡ νέα Ἀλεξαν-

δρινή, ἡ Ἐλισάβετ Π. Φαρά; Δὲν εἶχα ἰδεῖ ποτὲ κανένα δικό της καί, μὲ τὴ δυσπιστία πού εἶπα, ἄρχισα νὰ ξεφυλλίζω καὶ νὰ διαβάζω τὸ βιβλιαράκι της...

Ἀ, τί ὠραία, τί εὐχάριστη ἐκπληξή! Τὸ πρῶτο ποίημα τῆς συλλογῆς, χωρὶς νὰ εἶναι καὶ τίποτα σπουδαῖο, μοῦ δείχνει ἀμέσως πὼς ἔχω νὰ κάμω μὲ ποιήτρια ἀληθινή. Καὶ βιάζομαι νὰ διαβάσω τὸ δεύτερο. Ἐ, αὐτὸ εἶναι κάτι παραπάνω κι' ἀπὸ ὠραῖο, εἶναι ἐξοχο! Ἐνα σονέττο, τέλειο ὡς φόρμα, μὲ τὸν τίτλο «Ραμαζάνι», πού παρουσιάζει θαυμάσια τὴν εἰκόνα μιᾶς χώρας θερμῆς, μυαμβανικῆς: Ὁ μινάρης... ὁ χότζας πού ψάλλει ἀπὸ καὶ-πάνω... ἡ βρύση πού σιγονκλαίει ἀπὸ κάτω... ἡ χουρμαδιά παραπέρα πού σαλεύει στὸ βραδινὸ ἀγεράκι καὶ... τὸ μεγάλο ἔμδλημα, ἡ σημαία τοῦ μωαμεθανισμοῦ, ἐν' ἄστρο καὶ τὸ γιὸ φεγγάρι, μισοφέγγαρο, ψηλὰ στὸν οὐρανὸ τοῦ δειλινοῦ. Ἀκούστε αὐτὸ τὸ σπάνιο σονέττο:

Νοσταλγικὴ τοῦ χότζα ἡ φωνή
Ἀπ' ἄνω ἀπὸ τοῦ μινάρη τὰ ὕψη
Ἀκούγεται γλυκιὰ καὶ μακρινή,
Κι' εἶναι γεμάτη μεγαλεῖο καὶ θλίψη.

Τοὺς μάταιους ἀγῶνες μας θορνεῖ
Καὶ τίς χαρὲς πού ὁ τάφος θὰ τίς κρύψῃ,
Καὶ τὸ θεὸ, στὸν κόσμον πού πονεῖ,
Μ' ἀγάπη τὸν παρακαλεῖ νὰ σκύψῃ.

Μιὰ βρύση κλαίει μὲ κλάμμα αἰγαλό
Στὸ βραδινὸ ἀγεράκι τάπαλό,
Ἡ χουρμαδιά σαλεύει μὲ καμάρι

Καὶ στὸ μενεξεδένιον οὐρανὸ
Ἐπρόβαλε—διαμάντι μακρινό—
Ἐν' ἄστρο ἀντάμα μὲ τὸ νέο φεγγάρι.

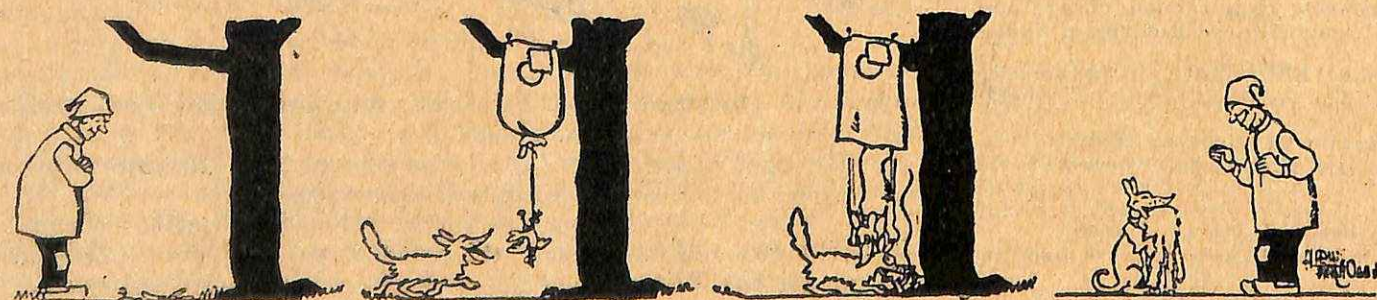
Δὲν ἀφίνω πιά τὸ βιβλιαράκι. Τώρα ἔχω ἐμπιστοσύνη... Διαβάζω ἀκόμα τέσσερα-πέντε ποιήματα, ἐπίσης ὠραία, καὶ σταματῶ σ' αὐτὸ τὸ μικρὸ, τὸ ὑποδλητικώτατο «Σφύριγμα»:

Μέσ' στὴν ὁμίχλη, μέσ' στὸν κρύο ἀέρα,
Τὸ σφύριγμα τοῦ τραίνου ἀπὸ μακριά,
Μέσ' στὴ χλωμὴ τοῦ φθινοπώρου ἡμέρα,
Τί νοσταλγίες ξυπνᾷ μέσ' στὴν κάρδιά!

Πάνω ἀπ' τὰ δέντρα τὸν καπνὸ γιὰ λίγο
Βλέπω ἐκεῖ-πέρα κάτω, καὶ ποθῶ
Γιὰ ἓνα ταξίδι μακρινὸ νὰ φύγω,
Πού νὰ μὴν ἔχῃ γυρισμό!

Ἵπέροχο εἶναι καὶ τὸ τελευταῖο ποίημα τῆς μικρῆς συλλογῆς, τὸ «Ἄλογο», πού γυρίζει κατακουρασμένο ἀπὸ τὴ δουλειὰ καί, δεμένο σὲ μιὰ παράμερη γωνιά, μασσᾷ τὸ λιγοστὸ φαγί του καὶ κοιτάζει μὲ θλίβερό, πονετικὸ βλέμμα τοὺς ἀνθρώπους πού κι' αὐτοί, τὸ ἴδιο φτωχοί, τὸ ἴδιο κουρασμένοι, γυρίζουν ἀπὸ τὴ δουλειὰ τους. Τί πιὸ βαθύ, πιὸ συγκινητικὸ, πὺ ἀνθρωπιστικὰ ζωόφιλο, ἀπ' αὐτὴ τὴ συνταύτιση, τὴ συναδέλφωση τοῦ ἐργαζόμενου ἀνθρώπου μὲ τὸ ἐργαζόμενο ζῶο; Ἀλλὰ τὰ «Ἀνθισμένα Δέντρα» εἶναι τὸ ἀνώτερο, τὸ πρωτοτυπώτερο κι' ἐν' ἀπὸ τὰ ὠραιότερα ποιήματα πού διάβασα ποτὲ! Γιὰ πρώτη φορά, μοῦ φαίνεται, βλέπει ποιητὴς σ' ἓνα δέντρο τὴν ἀδιαφορία του πρὸς τὰν ἄνθρωπον πού φυλιερροοῦν—μάταιο στολίδι—γιατὶ τὸ κατέχει ὀλάνερο ἡ χαρὰ τοῦ καρποῦ πού μεστώνει στὰ κλαδιά του. Καὶ τί ὠραία, τί βαθιὰ φιλοσοφικὴ ἡ παρομοίωση, ἡ συσχέτιση μὲ τὸν ἄν-

ΜΙΑ ΚΑΙΝΟΥΡΙΑ ΠΑΓΙΔΑ ΓΙ' ΑΛΕΠΟΥΔΕΣ

Ἀστεία ἱστορία σὲ τέσσερις εἰκόνες χωρὶς λόγια

θρωπο, πού σάν τὸ δέντρο κι' αὐτός, τὸ ἴδιο πρέπει νὰ ἀδιαφορῇ γιὰ τίς μάταιες ὁμορφιές πού τοῦ παίρνει ὁ χρόνος, καὶ νὰ χαίρεται γιὰ τὸ μέστωμα τῆς ψυχῆς του, γιὰ τὴ γνώση καὶ τὴν πείρα, πού ὁ ἴδιος ὁ χρόνος τοῦ χαρίζει. Ἀκούστε το :

Σκορπιούνται οἱ λευκορρόδινοι ἀνθοὶ σας, ξεφυλλισμένοι σερφώνουνε τὴ γῆ, Καὶ χάνεται ἡ νυφάτικη στολή σας Ἡ μορφή μου ἡ μαγευτική

Ὅμως ἐσείς γιὰ τάνθη τὰ νεκρά σας Δὲ νοιώθετε οὔτε θλίψη οὔτε καῖμό : Μὲ περηφάνεια, στὰ τρανὰ κλαδιά σας, Τὴν πλοῦσιό σας μεστώνετε καρπῶ.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΠΑΝΗΓΥΡΙ

Πανηγύρι στὸ χωριὸ Ἁγίου του γιορτάζει Κι' ἐκκλησιόλα καὶ χωριὸ Λάμπουν ὡς ταιριάζει Στ' ἁγίου τὸ χατήρι Κι' ἔχουν πανηγύρι.

Εἶν' ἄγνοι οὐκ τὴν αὐγὴ Καὶ παιδιά καὶ γέροντ' Ἡ καρπιάνα τὴν αὐγὴ Ὅλους θὰ τοὺς φέρη Γύρω στὸ ψαλτήρι Γιὰ τὸ πανηγύρι,

Καὶ χορὸ τὸ δειλινὸ Νιὲς καὶ νιοὶ θὰ στήσουν Κι' ἄλλο τέτοιο δειλινὸ Τ' ἁγίου θὰ ζητήσουν Καθὼς θάχουν γύρει Ἀπ' τὸ πανηγύρι.

Στὶς ψυχὲς μόνο χαρά, Μὰ καθὲς δὲ μ' ἄρη Ἀπὸ λύπη ἀπὸ χαρὰ Ὁ ἄχθος ἑνὸ δάκρυ Στ' ἁγίου τὸ χατήρι. Πάει τὸ πανηγύρι!

Ἀργάμπελη [B]

ΩΡΑΙΑ ΤΑ ΚΑΤΑΦΕΡΑΜΕ

Καθόταν, στὴν πόρτα τοῦ σχολείου μὲ τὴ τσάντα στὸ χέρι καὶ τὸ κεφάλι του καταβασμένο.

— Σὰν στενοχωρημένος νὰ φαίνεται Βαγγέλη, τί ἔχεις ; τοῦ εἶπα ἐνῶ ἐμπαινα.

Σήκωσε τὸ κεφάλι του καὶ μὲ κοίταξε. — Τί θές νάχω, εἶπε κατόπι, τίποτα δὲν ἔχω. σκέπτομαι μόνο τίς κουλούρες πού θὰ πάρω ἀν σηκωθῶ στὸ μάθημα. Γιατί νὰ ξέρης, εἶμαι ὀλωςδιόλου ἀδιάβαστος, οὔτε Ἱστορία, οὔτε Ἀρχαία προπαρασκευάστηκα, οὔτε Φυσικὰ ἔχω διαβάσει τίποτα.

— Οὐτ' ἐγὼ διάβασα. Ἱστορία καὶ Φυσικὰ δὲ ξέρω καλά. Τί νὰ γίνῃ ὁμως ;

— Πῶς τί νὰ γίνῃ, μπορεῖ κάτι νὰ γίνῃ, εἶπε χαμογελώντας ὁ φίλος μου, ἀφοῦ κι' οἱ δύο εἴμαστε ἀδιάβαστοι, ἐκεῖ πού θὰ πάρουμε τόσους κακοὺς βαθμούς, δὲν παίρνουμε καλὺτερα μιά ἀπουσία ; Πάμε, λοιπόν, νὰ φύγουμε,

Καὶ σὺ, θνητέ, στὸ διάφανο καθρέφτη πού ἀπλώνουνε τῆς λίμνης τὰ νερά, Βλέπεις συχνὰ τὸν ἥσιο σου νὰ πέφτῃ Πιὸ γέρος, πῶς χλωμὸς κάθε φορὰ.

Ὁ, μὴ λυπᾶσαι ἀν φεύγουν μὲ τοὺς χρόνους Καὶ χάνονται τὰ ρόδα ἀπ' τὴ μορφή : Μέσ' στῆς ζωῆς τίς πίκρες καὶ τοὺς πόνους, Ὁσὴν καρπὸς ὠρίμασε ἡ ψυχὴ.

«Ρόδα καὶ Φλόγες» ἐπιγράφεται ἡ μικρὴ αὐτὴ συλλογὴ τῆς νεαρῆς Ἑλισσάβητ Π. Ψαρά. Πόση μου προξένησε χαρὰ ! Γιατί μου ἐδείξε μιά ἀληθινὴ ἑλληνίδά ποιήτρια — κατάγεται ἀπὸ τὸ Λεωνίδι — πού τὸ μέλλον τῆς θάναι μεγάλο.

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

νὰ κάνουμε τὴ βόλτα μας στὴν παραλία καὶ τὸ μεσημέρι γυρᾶμε σπῆτι Ἄλλωστε δὲ μᾶς εἶδε κανεὶς ποῦρθαμε σχολειό, οὔτε καθηγητὴς, οὔτε μαθητὴς.

— Τί λές, καϊμένε, νὰ φύγουμε ἀπ' τὸ σχολεῖο ; νὰ τὸ σκάσουμε ; Ἀδύνατο ! τοῦα σχεδὸν θυμωμένος.

— Μὰ γιατί, βρε ἀδελφέ, δὲ θὰ τὸ σκάσουμε, ἀπλῶς νὰ κάνουμε τὴ βόλτα μας. Καὶ δὲν ὑπάρχει κανένας κίνδυνος ; δὲν θὰ μᾶς δῇ κανεὶς, σοῦ λέω.

Κι' ἄρχισε τότε ὁ φίλος μου ν' ἀναπτύσσει ἀκαταγνώστους ἐπιχειρήματα, πού φαινόταν καθαρά πόσο θὰ ἦταν ἐπιτήμια ἡ παραμονὴ μας στὸ σχολεῖο καὶ τουναντίον πόσο ὀφελος θάχαμε ἀν φύγαμε, ἀν τὸ σκάναμε.

Ἀπὸ δὴ ἔχει, λοιπόν, ὁ φίλος μου, ἀπ' ἐκεῖ μ' ἔχει, κατάφερε στὸ τέλος νὰ μὲ πείσῃ. Μὰ βέβαια, γιατί νὰ πάρω μὴδὲν καὶ νὰ ντροπιαστῶ στὰ μάτια τῶν συμμαθητῶν μου ; προτιμώτερο νάκανα τὴ βόλτα μου.

Μιά καὶ δυὸ λοιπόν, μὲ τίς τσάντες στὸ χέρι κατεβαίνομε στὴν ἀκροθαλάσσια. Κι' ἦταν μιά λακιάδα τὴ μέρα ἐκείνη ! Μιά ἀπ' τίς σπάνιες χειμωνιάτικες λακιάδες. Ὁ ἥλιος, λευτερωμένος ἀπ' τὰ μαύρα σύννεφα, πάνω στὸ γαλάζιο ἀτλάζι τ' αὐρανοῦ, ἔριχνε τίς ἀχτίδες του στὰ παιχιδιάρικα κύματα, πού φιλοῦσαν γλυκὰ τὸ γιγαλό.

Τί εὐχάριστες, τί ἀνακουφιστικές, πού ἦταν γιὰ μᾶς οἱ ζωοδότρες ἀχτίδες τοῦ ἡλίου, πού ἦταν τώρα πῶς θελκτικές γιατί οἱ χειμωνιάτικες ἀχτίδες δὲν εἶναι πολὺ καυτερές... καὶ φυσικὰ οὔτε ἐνοχλητικές.

Κάναμε, λοιπόν, τ' ἀτέλειωτα ἐκεῖνα σύρτα-φέρτα, ἐνῶ κουβεντιάσαμε ἀμέριμνα.

— Γιὰ ιδέες, ἔλεγα στὸν παινὸ μου, διαλέξαμε, ἀλήθεια καιρὸ γιὰ νὰ κάνουμε τὴ βόλτα μας. Αὐτὴ ἡ μέρα εἶναι θαυμασία, μᾶς θυμίζει τὸ καλοκαίρι.

— Βέβαια, ἔκανε ὁ φίλος μου, πολὺ σωστά. Καὶ νὰ σκέπτεται κανεὶς πῶς οἱ ἄλλοι στὸ σχολεῖο κάνουν μάθημα, τί κουτοὶ ἀλήθεια !

Δὲν πρόφτασε ν' ἀποτελειώσῃ ἀπ' τ' ἀπέναντι μέρος βλῆμα νάχουνται μὲ βῆμα κανονικὸ, οἱ συμμαθητὲς μας σὲ γραμμὴ. Πλάι τους περπατοῦσαν ὁ καθηγητὴς τῶν Ἑλληνικῶν καὶ ὁ γυ-

μναστὴς ποῦδινε τὸ βῆμα μὲ τὴ σφυρίχτρα. Τί νὰ σᾶς τὰ λέω... Κεραμίδια μᾶς ἦρθε...

Ἡ τάξη μας πῆγαινε ἐκδρομὴ ἐνῶ ἐμεῖς παίρναμε ἀπουσία ! οἱ καθηγητὲς μας φαίνονται, δὲν θέλησαν νὰ στερεοθῶν οἱ μαθητὲς τους τὸν καλὸ καιρὸ καὶ τοὺς βγάλαν ἐκδρομῇ. Καὶ τώρα ὑπῆρχε ἀκόμα κίνδυνος νὰ μᾶς δῇ ὁ καθηγητὴς μας, ἐνῶ θὰ περνοῦσε.

— Γρήγορα Βαγγέλη, λέω, γρήγορα στὸ στενὸ αὐτὸ γιατί λαθῆκαμε.

Κι' ἀμέσως τρέξαμε σὲ μιά κἀροδο πού βρισκόταν μπροστὰ μας τὴ στιγμή πού περνοῦσε ἡ τάξη μας ἀπ' τὴν παραλία. Καὶ ποῖος ξέρεϊ ἴσως νὰ μᾶς εἶδε ὁ παρατηρητικὸς καθηγητὴς μας, πού τίποτε δὲν τοῦ ἐφευγεί. Τυχὴ ὁμως πού τὴν εἶχαμε κι' ἐμεῖς ! Δυσσχεστημένοι πιά, ἀφοῦ γυρίσαμε ἀκόμη λίγο στοὺς δρόμους, χωριστήκαμε καὶ πῆγε καθένας γιὰ τὸ σπῆτι του.

Τὴν ἄλλη μέρα ἀτάραχοι, σάν νὰ μὴν εἶχε συμβεῖ τίποτε, καθόμασταν ἡσυχα στὰ θρανία καὶ περιμέναμε τὸν ἐλληνοστὴ γιὰ ν' ἀρχίσῃ τὸ μάθημα. Σὲ λίγο μῆλκε σιωπηλὸς καὶ βλοσυρὸς καὶ κάθησε στὴν ἔδρα του. Κατόπι ἔβγαλε τὸν κατάλογο κι' ἄρχισε νὰ παίρνῃ ἀπουσίες : σάν ἔφτασε ὁμως σ' ὀνομα μου σταμάτησε καὶ μὲ κοίταξε. Πάγωσα ! τί ἤθελε ἀπὸ μένα ; μήπως μᾶς εἶδε χτές καὶ ζητᾷ τώρα ἐξηγήσεις ;

— Πού ἦσουν χτές τοῦ λόγου σου ; εἶπε κατόπι, γιατί δὲν ἦρθες σχολεῖο ; Κοκκίνισα, ξεροκατάπια, ἔβριξα κι' ὕστερα εἶπα δειλά :

— Ἦμουν ἀρρωστος κύριε καθηγητά.

— Καὶ σὺ, ἔδωγες, κι' ἀπευθύνθηκα στὸ φίλο μου, καὶ σὺ γιατί δὲν ἦρθες ;

Αὐτὸς γύρισε, μὲ κοίταξε κρυφὰ καὶ κατόπι ἀπάντησε μὲ σιγανὴ φωνή :

— Ἦμουν ἀδιάθετος κι' ἐγὼ, κύριε.

— Ὅστε τολμάτε νὰ πῆτε καὶ ψέμματα, ἔξωπασε μ' ἄγρια φωνὴ ὁ καθηγητὴς, ὥστε ἔχετε τὸ θράσος νὰ μὲ γελάσετε κυλάς ; νομίζετε πὼς δὲν σᾶς εἶδα χτές πού γυρίζατε στοὺς δρόμους ;

Δὲν ντρέπεστε λίγο, δὲ ντρέπεστε ; Πάρτε ἀμέσως τίς τσάντες σας καί φεύγατε αὐριο νάρηθε μὲ τοὺς κηδεμόνας σας ! Ἀκούτε ; ἐμπρός ! Πηγαίνετε !

— Μὰ, κύριε καθηγητά... τὸλμησε ὁ φίλος μου.

— Σιωπὴ ! δὲν ἔχει μὰ καὶ ξεμά, φύγετε ἀμέσως. Ἀνάγωγοι !

Μὲ τὰ κεφάλια σκυμμένα, μὲ πρόσωπα συνοφρυωμένα, μὲ μάτια σχεδὸν δακρυσμένα, μπρὸς ὁ φίλος μου καὶ πίσω ἐγὼ βγήκαμε ἀπ' τὴν τάξη μας ντροπιασμένοι.

— Ὁρατὰ τὰ καταφέραμε, ψιθύρισε ὁ Βαγγέλης σάν βγήκαμε, πήραμε χτές ἀπουσίες, ἐνῶ οἱ ἄλλοι πῆγαν ἐκδρομῇ κι' αὐριο πρόβει νὰ φέρουμε τοὺς γονεῖς μας. Ὁρατὰ τὰ καταφέραμε !

— Ἐσὺ, ἐσὺ μὲ πήρες στὸ λαιμό σου, μουμουρούγα ἐγὼ.

Τί ὠρατὰ πού τὰ καταφέραμε στ' ἀλήθεια ! Τὸ φουσούσαμε καὶ δὲ κρύονε.

Νέινος Θώμης [B]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ θεία στὸν μικρὸ Τοτό :

— Λοιπόν, Τοτό, μαθαίνεις πολλὰ πράγματα στὸ σχολεῖο σου ;

— Οὐ, θεία μου, ἕνα σωρό. Ὁ Νάσος, ὁ συμμαθητὴς μου, μοῦ μαθαίνει τώρα πῶς νὰ μιλῶ μὲ τὴ μύτη !

Γαρυφαλλο

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθήναι, 42 ὁδὸς Ἐυριπίδου τὴν 26 Νοεμβρίου 1935

ΜΕ τὸ φυλλάδιο τοῦτο τελειώνει ὁ 57ος χρόνος μου κι' ὁ 42ος Τόμος, κι' ἀπὸ τὸ ἐρχόμενο, τῆς 7 Δεκεμβρίου, ἀρχίζει ὁ 58ος κι' ὁ 43ος. Καθὼς εἶδατε ἀπὸ τὰ Νέα τοῦ 1936, ὁ νέος μου Τόμος θὰ εἶναι ἀσυγκρίτως ἀνώτερος, κι' ὄχι μόνο ἀπὸ τὰν παρόντα, ἀλλὰ κι' ἀπ' ὅλους ὅσους ἐξέδωσα ὡς τώρα. Κατέβαλα ἐιδικότερα προσπάθεια γιὰ νὰ φέρω μιά ἀνακαινιστὴν στὸ περιοδικὸν μας καὶ νὰ πραγματοποιήσω μιά πρὸς πρόδο πού νὰ σημειώσῃ σταθμό. Εἶμαι λοιπὸν βέβαιη πὼς θὰ ἐκτιμήσετε τὴ μεγάλην μου αὐτὴ προσπάθεια, πού θὰ πατήσῃ κι' ἐξόδα καὶ κόπους, καὶ θὰ σπεύσατε ὅλοι ν' ἀναγνωρίσετε τὴ συνδρομὴν σας — ἐγκαίρως, γιὰ νὰ ἔχετε καὶ δικαίωμα στὸ Δῶρο — καὶ ὅσοι μπορεῖτε, νὰ μοῦ κάμετε ἕνα τουλάχιστο νέο συνδρομητὴ. Τώρα, εὐχαριστῶ ἐκείνους πού ἀναγνώσαν αὐτὴ τὴν ἐβδομάδα — εἶναι ἀρκετοὶ — καὶ περιμένω καὶ τοὺς ἄλλους. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ξαναπῶ τοὺς δρους. Τοὺς βρίσκω στὴν Προκήρυξιν τοῦ 51ου φύλλου καὶ στὸν Ὁδηγὸ τοῦ Συνδρομητοῦ.

Ἔγινε ἕνα τυπογραφικὸ λάθος στὶς «Εἰκόνες Βραβευμένων» τοῦ 51ου φύλλου καὶ τὸ διορθῶν εὐχαρίστως : Ὁ ἀγαπητὸς μας Ταρζάν ὀνομάζεται ὄχι «Νέινος», ἀλλὰ Νέινος Π. Πάνου. Ὅσο γιὰ μερικὰ ἄλλα τὸν παραπνοῶ, πού μοῦ τὰ διείδωκα ἡ ἀδελφὴ μου, δὲν ἔχει δικίον. Ὅλες οἱ φωτογραφίαι βραβευμένων «κουτσουρεύονται» ὅσο χρειάζεται γιὰ νὰ χωρέσουν στὸ σὺμπλεγμα. Κόβονται δηλαδὴ κι' ἀπὸ τίς τέσσαρες μεριές, ὅταν περισσεύουν, φαίνονται τὰ πλατιά φόντα, καὶ μένει τὸ πρόσωπο μὲ τὸ μποῦστο, μικρότερο ἢ μεγαλύτερο κατὰ τίς περιστάσεις. Καὶ στὰ σὺμπλέγματα αὐτὰ βάζω πάντα ὅσες φωτογραφίαι ταιριάζουν στὸ μέγεθος, χωρὶς νὰ κοιτάξω οὔτε ἡλικία, οὔτε φύλο. Ἔτσι ἕνα σὺμπλεγμα μπορεῖ νάχω μόνο κορίτσια, ἢ μόνο ἀγόρια, ἢ κι' ἀπὸ τὰ δύο ἢ μόνο ἀπὸ τὴ Μεγάλῃ Τάξῃ, ἢ μόνο ἀπ' τὴ Μεσαία, ἢ μόνο ἀπὸ τὴ Μικρῇ, ἢ κι' ἀπὸ τίς τρεῖς, ὅπως καὶ στὸ σὺμπλεγμα ὅπου φειγουράρει ὁ μέγας Ταρζάν ἀνάμεσα σὲ δύο μικροὺς κι' ἕναν μεσοστὸν ἀκρῇ. Νὰ κοιτάξετε, παιδιὰ μου, καὶ τὴ δικήν μου εὐκολία ! μὴν τὰ θέλετε ὅλα δικὰ σας.

Καθόλου δὲν μὲ ζάλισσε μὲ τὰ λλεπάλ-ληλα γράμματα σου, Ὁμάρ, καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ γράψῃς ὅσο συχνὰ θέλεις. Ὅχι, Δημοφιλείσματα οὔτε φέτος δὲν θὰ κάμω. Τελευταία, λαδαιναν σ' αὐτὰ μέρος τόσο λίγοι, ὥστε νὰ μὴν ἔχουν πιά λόγο ὑπάρξεως. Τὸ ἴδιο καὶ τὸ Πένταθλο. Θὰ δημοσιεύω καὶ τὰ ποτελέσματα τοῦ 1934-35, μὰ ἄλλο δὲν θὰ προκηρύξω πιά. Ὅταν τὸ ἔβρσα, ἐνόμισα πὼς θὰ διαγωνίζονταν διακόσιοι, ἐκατὸ, πενήντα ἔστω ὄχι καμμιὰ... δεκαριά ! Ὁρισμένως δὲν ἀξίζει τὸν κόπο. Ὅπως δὲν θὰ εἶξῃς κι' ἀν τῶκανα εὐκολώτερο, χωρὶς Κρυπτογραφικὰ, χωρὶς ποίημα, χωρὶς ἀρχαία Ἑλληνικὰ κτλ. Τί «Πένταθλο» θάταν τότε ; Ὅσο γιὰ τὴν «Κυριακὴν», θὰ μιλήσω καὶ ἂν μοῦ δώσῃ τὸ λόγο του πὼς θὰ κἀνῃ δυὸ τουλάχιστο Κυριακὰς τὸ χρόνον, μάλιστα, νὰ τίς ἐξακολουθήσω. Ἀλλοιῶτα θὰ καταργηθῶν κι' αὐτὲς, γιατί εἶναι καὶ ντροπὴ νὰ μὴ γίνονται οὔτε μιά σὲ τρία χρόνια ! Εὐτυχῶς ἔχουμε τόσους

ἄλλους Διαγωνισμοὺς, ὥστε δὲν πειράζει νὰ λείψουν αὐτοὶ πού ἀποτυγχάνουν — Δημοφιλείσματα, Πένταθλο — κι' ἡ Κυριακὴ πού θέλει... βασιλικά ἐξόδα γιὰ νὰ γίνῃ. Χαίρω πού τόσα εὐγενικά Διαπλάσ-ποια ἀνταποκρίθηκαν στὴν Ἀγγεῖλιά σου καὶ σοῦ ἔστειλα 5 τετράδια.

Χαίρω πολὺ, Βασίλισσα Νεφερίτη, πού ὁ πόθος σου ἐσπληρώθηκε καὶ, χάρις στὸν καλὸ ἀδερφὸ σου, εἶσαι τώρα τακτικὴ συνδρομητρία. Ἡ ἀδελφὴ σου δὲν μοῦ ἔφερε κανένα σου γράμμα, ἔχει μάλιστα νὰ φανῇ πολὺν καιρὸ κι' ὁ κ. Ξ. ἀνησυχεῖ μὴν εἶναι ἀρρωστή. Γράφα μοῦ εὐὸ τί κάνεις. Αὐτὰ τὰ παλιὰ Παιδικὰ Πνεύματα «κυκλοφοροῦν», πολλοὶ νομίζουν πὼς εἶναι ἀνημέρωτα καὶ μοῦ τὰ στέλνουν. Ἐγὼ πάλι δὲν μπορῶ νὰ ξέρω ἢ νὰ θυμῶμαι ὅλα τὰ δημοσιευμένα. Μαρκιὰ μάλιστα πολὺ νόστιμη, καὶ πολὺ καλὰ, τὰ δημοσιεύω ἐν γνώσει ὅτι ξαναδημοσιεύθηκαν, γιὰ νὰ τὰ διαβάσουν κι' οἱ νεώτεροι. Καὶ σὺ λοιπὸν μπορεῖς νὰ μοῦ στέλνῃς τέτοια, ἀλλὰ νὰ σημειώσῃς ἀπὸ κάτω «παλιό». Ἐννοεῖς πὼς πάντα προτιμῶ τὰ δημοσιεύματα, τὰ νέα, κι' ἂν ἦταν ὠρατὰ ἐκείνα πού χάθηκαν, νὰ μοῦ τὰ ξαναστείλῃς. Ἔστειλα 20 τετράδια.

Ἀπὸ τὰ μυθιστορήματα πού δημοσιεύθηκαν σ' αὐτὸν τὸν Τόμο, ἡ Μεγάλῃ Ἑλλάς ἔγραψε περισσότερο τὴν «Ὀδύσσεια τοῦ Φουφούλη» καὶ τὴν «Κιζωτὸ τοῦ Νῶε». Γιὰ τὸ πρῶτο δὲν παραξενεύεται κανένας : ἦταν ἕνα πολὺ ὁμορφὸ, πολὺ λογοτεχνικὸ κομμάτι γιὰ κάθε ἡλικίας ἀναγνώστη. Ἀλλὰ γιὰ τὸ δεύτερο, πού ἦταν γιὰ μικρὰ παιδιὰ, ἡ προτίμησις τῆς Μεγάλῃς Ἑλλάδος μᾶς δείχνει πὼς κι' αὐτὰ τὰ νηπιακὰ, εἰαν εἶναι τόσο ἔξυπνα καὶ καλογραμμένα, ἔχουν τὸ γούστο τους σάν ἀληθινὰ λογοτεχνήματα καὶ μποροῦν νὰ εὐχαριστήσουν γενικά ὅποιον καταλαβαίνει ἀπὸ λογοτεχνία. — Ἐδῶσα στὸν κ. Σ. τὴ μιά φωτογραφία : ἡ ἄλλη θὰ δημοσιευθῇ δωρεὰν ἀπὸ ὁ Μ. πῆρε καὶ πρῶτο βραβεῖο. Λυσόχαρτο ἔστειλα.

Θυμίζετε πού ἔγινε ζήτημα μιά φορά τί σημαίνει τὸ ψευδώνυμο Σεληνιώτικος Ὁρίων ; Δὲν εἶναι ἀπὸ τὴν Κρήτη ὅπως ἐνομίσαμε : εἶναι ἀπὸ τὰ Σελήνια τῆς Σαλαμίνος, ὅπου ὁ φίλος μας καθὼς μοῦ γράφει σήμερὰ ὁ ἴδιος, παραθερίζει τακτικά. Ἀπὸ καὶ γύρισε πρὸ 15 ἡμερῶν, ἀργὰ κάπως γιατί ἦταν ἀρρωστος : χαίρω ὁμως πού εἶναι τώρα καλά καὶ θὰ μοῦ γράφῃ κάπου-κάπου.

Λυποῦμαι πολὺ, Ζιζάνιο, ἐλπίζω ὁμως νὰ μὴ μὲ ξεχάσῃς. Μετὰ τὴν «Τρισεύγενη», τὸ Βασιλικὸ Θέατρο δίνει τὴν «Ὀιδίποδα» ὡς μνημόσυνο τοῦ Φώτου Πολίτη (στὴν ἀρχὴ μάλιστα θὰ μιλήσῃ ἀπὸ σκηνῆς γιὰ τὸν ἀειμνηστὸ σκηνοθέτη δ. κ. Ξενοπούλου) καὶ μετὰ μιά ἐβδομάδα θὰρχίσῃ τίς ἐπαναλήψεις τῶν παλιῶν του ἐπιτυχίων. Ἀπὸ τὰ πρῶτα ἔργα πού θὰ ἐπαναληφθῶν, θὰ εἶναι καὶ οἱ «Φοιτηταί», μὰ ἀληθινὰ θριαμβευτικὴ ἐπιτυχία τοῦ Β. Θεάτρου.

Ἰούλιος ἀπὸ 14 χρόνια πού μὲ παίρνει στὰ χέρια τῆς — δηλαδὴ ἀπὸ τότε γεννήθηκε — τώρα μόλις ἀποφάσισε νὰ μοῦ γράφῃ ἡ καλὴ μου Νεάνις τοῦ Ἰονίου. Καὶ μοῦ κάνας τὴν αὐτοβιογραφία τῆς. Νὰ ξέρετε λοιπὸν πὼς γεννήθηκε καὶ μένει στὴ Ζάκυνθο — καὶ πολὺ κουχίζεται, γιατί ἡ Ζάκυνθος εἶναι «τὸ φῶρο τοῦ Λεβάντε» κι' ἡ πατρίδα τοῦ Σολωμοῦ, τοῦ Κάλθου καὶ τοῦ Ξενοπούλου — πηγαίνει στὴν Γ' τοῦ Γυμνασίου, ἀγαπᾷ τὸ διάβασμα μὰ καὶ τὴ νοικοκυρσύνη, εἶναι φανατικὴ δημοτικίστρια, καὶ θέλει νὰ καταργηθῇ κι' ἡ ὀρθογραφία,

γιατί εἶναι... φοβερὰ ἀνορθόγραφη. — Ἄ, ἐδῶ θὰ τὰ χαλάσουμε ! Ἀν πραγματικῶς ἡ Νεάνις τοῦ Ἰονίου εἶναι ἀνορθόγραφη, πρέπει νὰ ἐπιμεληθῇ, γιατί κάθε γλώσσα, κι' ἡ δημοτικὴ ἐπίσης, ἔχει τὴν ὀρθογραφία τῆς. Κι' ἐν ἄλλο ἀκόμα. Ἀφοῦ εἶναι φανατικὴ δημοτικίστρια, γιατί πῆρε ψευδώνυμο καθαρευουσιάνικο ; Δὲν ἐβάζε τουλάχιστο «Κόρη τοῦ Ἰονίου» ; Ὅσοσο χαίρω πολὺ γιὰ τὴ γνωριμία τῆς κι' ἐλπίζω νὰ μοῦ γράφῃ συχνά.

Κι' ἄλλοι, Τζετζιφιόγκα, ἔκαμαν αὐτὴ τὴν παρατήρησις : γιατί τὰ Μικρὰ Μυστικὰ νὰ ἔχουν πάντα τίς ἰδίας ἐρωτήσεις ; Ἀπλοῦστατα, γιατί οἱ ἐρωτήσεις αὐτὲς εἶναι διαλεγμένες ὡς οἱ μόνες κατάλληλες γιὰ νὰ γνωρίσουμε τὸ πρόσωπο πού θὰ παντῆται : τίς ιδέες του, τὰ γούστα του, τίς προτιμήσεις του κτλ. Κι' ἂν οἱ ἐρωτήσεις εἶναι οἱ ἴδιες, οἱ ἀπαντήσεις ὅμως εἶναι διαφορετικὲς, κι' αὐτὲς, οἱ ἀπαντήσεις, κάνουν νὰ διαφέρῃ τετράδιο ἀπὸ τετράδιο. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι πολλοὶ ἀπαντοῦν τὰ ἴδια, ἢ ἀντιγράφουν ξένες ἀπαντήσεις, ἢ ἀποφεύγουν ν' ἀπαντήσουν εἰλικρινῶς. Ἀλλὰ τί σημαίνει ; Αὐτὲ θὰ συνέβαινε καὶ μὲ ὁποιοδήποτε ἄλλες ἐρωτήσεις. — Χαιρετῶ τὴν ἀδελφὴν σου καὶ χαίρω πού κι' αὐτὴ θὰ μῆλ στὴν κίνηση.

Μπράβο, Φίλημα Σκιάς ! Ἦρθε μέσα στοὺς πέντε πρώτους ἀπὸ 180 παιδιὰ, καὶ τώρα εἶσαι Φοιτήτρια τῆς Φιλολογίας. Δὲν ἀμφισβῶ καθόλου πὼς θάφουσιθῇς ὁλόψυχα στὴν Ἑπιστήμην πού διάλεξες καὶ πὼς τὴν ἴδια ἐπιτυχία θάχῃς ὅλα τὰ χρόνια τῆς σπουδῆς. Ναί, ἡ ζωὴ σου στὸ ἐξῆς θάχω ἕναν ὕψηλο προορισμὸ καὶ θάναι ὠρατὰ ὅπως τὴν ὀνειρεύτηκα. Βέβαια, τώρα πού θάνασθῇς καθεμερὰ στὴν Ἀθήνα, θὰ περᾶσῃς κάποτε νὰ σὲ ἴδωμε. Χαιρετισμοὺς καὶ στὸν ἀδελφὸ σου.

Χαίρω, Κίτρινη Μαργαρίτα, πού σ' ἐνθουσίασαν τόσο τὰ Νέα τοῦ 1936, ὥστε δὲν μπόρεσες νὰ μὴ μοῦ γράψῃς, ἀν καὶ ντροπάζουν γιατί ἔχεις καιρὸ. Χαίρω ἐπίσης πού φέτος πᾶς στὸ Ἀρσάκειο τοῦ Ψυχικοῦ κι' εἶσαι ὀλημέρα μέσ' στὰ πεικνα καὶ τὸν καθαρό ἀέρα. Ναί, πολλές, πάρα πολλές Διαπλάσεις θὰ γνωρίσῃς ἐκεῖ, πού μάγαποῦν ὅσο καὶ σὺ, καὶ θὰ μῆλς στὴ συντροφία τους καὶ θὰ φροντίζῃς μαζὶ τους γιὰ τὴ διαδού σου.

Ἡ Βιδόλα, πού κι' αὐτὴ εἶχε δυὸ μῆνες νὰ μοῦ γράφῃ — ἀπὸ τὰ πολλὰ πολλὰ μαθήματα, ὄχι γιατί μὲ εἶχε ξεχάσει — σήμερὰ μοῦ γράφει : «Ἀπὸ τὰ Νέα τοῦ 1936 εἶμαι ὑπερ-ἐνθουσιασμένη, καὶ ἰδίως μὲ τίς καινοτομίες. Δὲν μπορεῖς νὰ φαντασθῇς μὲ τί ἀνυπομονήσιαν περιμένω τὸ πρῶτο φυλλάδιο τοῦ Δεκεμβρίου !» Καὶ μοῦ στέλλει 100 δραχμὲς γιὰ τὴ συνδρομὴ τῆς — δὲν εἶναι, βλέπεις, μόνο λόγια — καὶ 75 δραχμὲς γιὰ τὸν Τόμο τοῦ 1935 πού τῆς τὸν ἔστειλα ταχυδρομικῶς. Τώρα περιμένω καὶ τὸ δεύτερο κομμάτι γιὰ τὴ Σελίδα, ἀφοῦ ἡ ἀπόρριψις τοῦ πρώτου δὲν τ

θὰ εἶναι...». Κι' ἐξακολουθεῖ. Ἐννοεῖται πῶς κι' ὁ **Κυματοθραύστης** ἐσπευσε ἀπὸ τοὺς πρώτους νάνανέωση συνδρομῇ καὶ ψευδώνυμο.

Ὁλόφυχα συλλυπητήρια, **Μικρομέγαλη**, γιὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀγαπημένου σου πατέρα. Τί ἀπρόοπτο! Μέσ' στή χαρὰ σου ποὺ διακρίσθηκες βοηθὸς στὸ Γεωλογικὸ Ἐργαστήριον τοῦ Πανεπιστημίου καὶ περιμένεις πιά τὴν ἀνοιξη, νὰ ἔλθουν ἐδῶ οἱ δικοί σου, νὰ ἐγκατασταθοῦν μαζί σου γιὰ πάντα, νὰ λάβῃς ἀπὸ καὶ πέρα τόσο φοβερὴ εἰδηση! Ἀλλὰ τί νὰ κάμωμε—τί ἄλλο ἀπὸ ὑπομονή κι' ἐγκρατέρηση;.. Εἶδα ἀκόμα πῶς «ἡ Μικρομέγαλη» ἔγινε πιά **Μεγάλη** καὶ στὸ ἐξῆς θὰ σάντικαταστήσουν οἱ μικρὲς ἀνεφούλες σου. Καὶ μετὰ σὺ κίνησθαι δέχθηκε τὰ εὐχαριστήριά σου γιὰ τὴ συμβολή σου στὴν πνευματικὴ σου μόρφωση. Περιμένω μετὰ τὴν **Πελαγίτσα** καὶ τὴ **Βαρκοῦλα**, ἐλπίζω ὅμως νὰ μὴ μετὰ ξεχάσῃς καὶ σὺ. Ἀπὸ συνδρομητρία ἐπὶ 14 δόλακερα χρόνια μπορεῖς ἐξαίρετα νὰ γίνῃς τώρα συνεργάτρια.

Τώρα ποὺ τελείωσε ὁ χρόνος μου, ἐκτός ἀπὸ τὴ συνδρομή σας, πρέπει νάνανέωστε καὶ τὸ ψευδώνυμό σας, γιὰτὶ ἀπὸ σήμερα κανένα παλιὸ δὲν ἰσχύει. Ἐπίσης θὰ σταίλετε Σημείωση τῶν Εὐσημῶν σας κατὰ τὸν Κανονισμό. Ἀλλ' αὐτὰ θὰ τὰ ποῦμε καλύτερα στὸ ἐρχόμενο.

Στὸ ἐρχόμενο θάπαντήσω καὶ σ' ὅσους δὲν μοῦ ἐπιτρέπει σήμερα ὁ χῶρος. Ἀρσακειὰς Νο 11, Χωρὶς Φτερά, Πάν. Πόλ., Μύρις, Γαρυφαλο, Ἀγνή Σουζάνα, Σφίγξ, Ρέλια, Παιχνιδιάρια, Σανθὸ Ἀγγελούδι, Ἀηδονόλαλη, Ἀρσακειὰς Νο 7, Διαβολοκόριτσο καὶ λοιποὶ ποὺ μοῦ γράφτετε, περιμένετε.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: Ἀγριεμένην Θάλασσαν (περαστικά! θὰ τὸ διαβάσω καὶ θὰ σοῦ πῶ τὴν ἀνοιξη θὰ δημοσιευθοῦν τ' ἀποτελέσματα ὅλων αὐτῶν τῶν Ἐκτάκτων Διαγωνισμῶν, γιὰ νὰ προκηρυχθοῦν νέοι γιὰ τὸ καλοκαίρι) **Τραγοῦδι τῆς Φλογέρας** (ἐπρεπε νὰ βραβευθῇς γιὰ νὰ μοῦ γράψῃς δυὸ λόγια; ἄς εἶναι, ἔρω πόσα μαθήματα ἔχεις; ἡ φωτογραφία σου θὰ δημοσιευθῇ τὸ γρηγορώτερο) ὁ κ. κι' ἡ κ. Ξ., ποὺ εἶναι τώρα ἐντελὼς καλὰ, σ' εὐχαριστοῦν χαιρετισμοῦς σ' ὅλες καὶ σὰς περιμένουμε) **Χανουμάκι** (ἔτσι, νὰ μοῦ γράψῃς καὶ δυὸ λόγια ὅταν σ' ἀφίνουν τὰ μαθήματα; ἀφοῦ πηγαίνεις σ' ὅλα τὰ ἔργα τοῦ Βασιλικοῦ, θὰ εἶδες καὶ τὴν «Τρισεύγην» τοῦ Παλαμά καὶ θάθελα νὰ μοῦ ἔλεγες τίς ἐντυπώσεις σου) **Δεσιὴν Καρδοῦλαν** (μ' εὐχαρίστησαν τὰ καλὰ σου λόγια, ἀν καὶ δυσκολεῖσθαι κάπως νὰ τὰ διαβάσω) γράφε μου, σὲ παρακλῶ, πὺθ καθαρὰ: ἔτσι συμβαίνει στὴν ἀρχή, ἀλλὰ γρήγορα θὰ συνηθίσης τὸ νέο περιβάλλον: ἔστειλα 10 τετράδια) **Σ. Α. Μ.** (μετὰ χαρᾶς ἀφοῦ εἶσαι ἀδελφὸς συνδρομητρία θεωρεῖσαι καὶ σὺ συνδρομητρία; μπορεῖς δηλαδὴ νὰ πάρῃς καὶ ψευδώνυμο καὶ νάχῃς τότε ὅλα τὰ προνόμια) **Δέναν Ν. Ἰωαννίδου** (ἔστειλα 13ον καὶ 39ον) **Ἀνθὸς Ἀνεμώνης** (ἔγινε λάθος: ἔστειλα 40ν—43ον τοῦ 1933) **Ἰωνίαν** (χαίρω ποὺ πᾶς τόσο καλὰ σὲ μαθήματα καὶ παίρνεις ὅλο ἄριστα σὲς ἐκθέσεις; φίλησέ μου καὶ τὴ χαριτωμένη ἀδελφούλα σου ποὺ πολὺ γέλασα μετὰ τὰ λόγια τῆς) **Λυσόχαρτο** ἔστειλα) **Ροδιαν** (χαίρω πολὺ γιὰ τὴ γνωριμία κι' εὐχαρι-

στῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια; ναί, ἡ διευθύντρια σου ποὺ σ' ἐπρότρεψε νὰ μοῦ γράψῃς, ἦταν ἄλλοτε Διαπλοπούλα πολὺ ἐνθουσιώδης; νὰ τῆς πῆς πᾶς πάντα τὴ θυμάμαι: τὸ ψευδώνυμό σου ἐνεκρίθη καὶ μπορεῖς νὰ σταίλῃς τὴ Συλλογὴ σου ἔσπευσε καὶ ὀδηγὸ) **Διαβάτην** (μετὰ χαρᾶς; εὐχομαι ὅμως νὰ γίνῃς καλὰ καὶ νάχῃς πάλι πολλὰ μαθήματα, κι' ἄς μὴν εὐκαιρῇς τότε νὰ μοῦ γράψῃς συχνά) **Δευκὴν** (μὰ καὶ σὺ ἔπρεπε ν' ἀρρωστήσῃς γιὰ νὰ μοῦ γράψῃς; χαίρω ποὺ ἔγινες καλὰ; ὦ, πολὺ εὐανέγνωστο αὐτὴ τὴ φορά τὸ γραμματάκι σου! ἡ **Μ. Α.** ἐξακολουθεῖ; ὅχι, γαλλικὲς Ἀσκήσεις δὲν δημοσιεύω πιά, ἐπομένως οὔτε σὲς Συλλογὲς πρέπει νὰ ὑπάρχουν) **Ἀργάμπειλιν** (15 τετράδια καὶ λυσόχαρτο ἔστειλα) **Φοίβην** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ περιμένω τώρα καὶ τὸ ἐσπλάσμα) **Καρδιοκλέφτραν** (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴν ἀνανέωση πρὶν ἀπὸ τὴν πρόσκλησή μου: τὸ κομμάτι σου θὰ τὸ διαβάσω μετὰ τὴ σειρά του) **Φωτιάδην** (καὶ ἔνα σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴν τόσο πρόθυμη ἀνανέωση; φιλῶ τὸν **Γερασιμῆκε** ποὺ ἄρχισε νὰ με γουστάρῃ; ἂ, με πόση χαρὰ θὰ λάβαινα γραμμάκι ἀπὸ τὸ **Χιόνι**! φυλλάδια ἔστειλα) **Συριανὸν** (θὰ τὸ διαβάσω καὶ θὰ σοῦ πῶ) **Διγενὴ Ἀκρίταν** (δὲν περιράζει; θὰ μοῦ γράψῃς ὅταν εὐκαιρῇς) **Κορριτόπουλο** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 20 Νοεμβρίου, θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 275ου Διαγωνισμοῦ. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι τῆς 30 Ἰανουαρίου.

679. Δεξιόγραφος

Μὲ τῶνθρο του ἀν μέρος
Τοῦ σκέλους προφεροθῇ,
Νὰ ψάλλῃ κάποιος γέρος.
Τυφλὸς θενάκονοσθῇ.
Χρῆστος Λαλιώτης

680. Στοιχειογράφος

Καὶ σὲ χέρια καὶ σὲ πόδια
Ψάξε, λύτη, νὰ με βοῇς.
Ἄν μοῦ κόψῃς τὸ κεφάλι,
Γίνεται σκοτάδι εὐθύς.
Ἑσμεράδω

681. Στοιχειοτονόγραφος

Χαμόδεντρο, ὀπουδήποτε
Μὲ βλέπεις νὰ φτερώνω.
Ἄν μείνῃς τώρα ἀκέφαλο
Κι' ἀλλάξω καὶ τὸν τόνο,
Θὰ ἴδῃς πῶς τρώγουμαι ψητὸ
Κι' ὅχι στὴ σούβλα μόνο.
Σαρκῶ

682. Δικτυωτὸν

* * * * * = Πόλις τῆς Ἑλλάδος
* * * * * = Χώρα ψυχρὰ
* * * * * = Πόλις τῆς Γερμανίας
* * * * * = Εὐαγγελιστὴς
Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.
Κεραμίδιος Γάτος

683-687. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἐνὸς γράμματος ἐκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

μύλος, χυμός, λεῖος, Δάμων, λίπος.
Πιτσιρίκος

688-692. Πτερωτὴ Συλλαβὴ

Ὅλαι αἱ κάτωθι ζητούμεναι λέξεις ἔχουν ἀπὸ μίαν κοινὴν συλλαβὴν—τὴν πτερωτὴν—ἡ ὁποία ἀπαντᾷ πρώτη εἰς τὴν πρώτην, δευτέρα εἰς τὴν δευτέραν, τρίτη εἰς τὴν τρίτην καὶ καθέξῃς:

Βασίλειος τῆς Περσίας — Πολύτιμος λίθος — Ἰνδικὸς ναὸς — Βασιλόπαις σθεθεῖσα ὑπὸ μυθικοῦ ἥρωος — ζῶον μακρόλαιμον.

Κεραμίδιος Γάτος

693. Ἀκροστιχὶς ἐξ Ἀντιθέτων

Τὰ ἀρχικὰ ἀντιθέτων τῶν κάτωθι λέξεων ἀποτελοῦν θεάν:

μισῶ — ἡσυχία — πικρὸς — γίγας — τέρμα
Χρῆστος Λαλιώτης

694. Φωνηεντόλιπον

λγμν - * - βολ - τ - πτρος
Πιτσιρίκος

695. Γεῖφος

α	α	ουθ	1
α	α	ουθ	ουθ
ιξ	Φ	ξ	νύξ
α	α	ουθ	ουθ
α		ουθ	1

Πιτσιρίκος

(Ἀπὸ βραβευμένης Συλλογᾶς εἰς τὴν Μικρὰν Τάξιν τοῦ 269ου Διαγωνισμοῦ).

Τέλος τοῦ 275ου Διαγωνισμοῦ Ἀύσεων.
Ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς ἀρχίζει νέος.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλ. 38

490, Ἰσις (ι, σῆς).—491. Κηρὸς-μηρός. — 492. Πανσανίας-ἀνάπανσις, — 493. Ὁ φακὸς, ἡ φακὴ.—494.
ΑΥΣΤΡΙΑ 495. ΒΑΡΒΑΡΑ
ΥΙΡΙ (ΒΑΡβα, ΒΑΣίλει-
ΣΙΚΑΓΟΝος, ΡΑδάμανθυς).
ΤΑΗΝ — 496. Εἰς χλωρὸ πα-
ΡΙΓΗΛΟΝ — 497. Εἰς χλωρὸ πα-
ΡΙΟΟΙ — 498. Εἰς χλωρὸ πα-
ΑΡΝΗΣΙΣ — 499. Εἰς χλωρὸ πα-
σκα ζῆν, μαθ εἰς ι)

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς **Α' Περιόδου** (1879 — 1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἐξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος, καὶ 18ος. Ἐκαστος τόμος δρχ. 25, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ. 28,50 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. 40 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς **Β' Περιόδου** (1894 — 1934), ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 41 τόμους ὑπάρχουν οἱ 40 (διότι ὁ τοῦ 1918 ἔχει ἐξαντληθῇ). Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894 — 1928 τιμῶνται ἕκαστος (ἐκ σελίδων 416) ἀρῶν δρχ. 80 καὶ ραμμένος δρχ. 85. Οἱ δὲ Τόμοι τοῦ 1929, 1930, 1931, 1932, 1933 καὶ 1934 τιμῶνται ἕκαστος (ἐκ σελίδων 624) ἀρῶν δρχ. 110 καὶ ραμμένος δρχ. 115.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἐκαστοῦ τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἀνω τιμὰς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρχ. 5 ὁ ἀρῶν καὶ δρχ. 15 ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρχ. 35 εἴτε ραμμένος εἴτε ἀρῶν.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΤΟΜΟΥ

ΤΗΣ Β' ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Τύπος ΣΤΡΩΓΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι